

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

Τότε, ὀδηγημένος ἀπό τό Πνεῦμα, ὁ Ἰησοῦς ἐπῆγε στήν ἔρημο νά ἀντιμετωπίσει τούς ὅποιους πειρασμούς ἀπό πλευρά τοῦ διαβόλου.

Τότε. Δηλαδή, πότε; Ἀμέσως μετά τό βάπτισμά Του. Καί ποῖος τόν ὀδήγησε ἐκεῖ; Τό Ἅγιο Πνεῦμα. Γιατί ἐπῆγε; Γιά νά γίνει παράδειγμα σέ μᾶς. Τό ἀνέχθηκε. Καί νά πάει στήν ἔρημο· καί νά βρεῖ ἐκεῖ τόν διάβολο μπροστά Του. Γιατί; Γιά νά τό καταλάβουμε καί ἐμεῖς καί νά τό βάλουμε μέσα μας βαθειά, ὅτι μπορεῖ καί ἀμέσως μετά τό βάπτισμα (καί μετά τήν Θεία Κοινωνία· καί μετά ἀπό προσευχές πολλές) νά πέσουμε στούς πιό μεγάλους καί δύσκολους πειρασμούς. Καί ὅτι σέ τέτοια περίπτωση δέν πρέπει «νά χάνουμε τά νερά μας» γιατί ἐπέσαμε σέ πράγματα ἀναπάντεχα· σέ κάτι πού δέν τό περιμέναμε! Γιά νά μᾶς δείξει, ὅτι ὅταν συναντᾶμε, ὅταν μᾶς ἔρχονται τέτοιες καταστάσεις δέν πρέπει νά τά χάνουμε! Ἀντίθετα. Πρέπει νά τά βλέπουμε ἐντελῶς ἤρεμα, ἐντελῶς ἡσυχᾶ, σάν τήν πιό φυσική κατάσταση: σάν κάτι τό αὐτονόητο!

Ἡ χάρη πού μᾶς δίνει ὁ Θεός μέ τά ἅγια μυστήρια, δέν ἀλλάζει τήν φύση μας· οὔτε μειώνει τίς ὅποιες λειτουργίες της. Ἀπλά μᾶς δίνει φωτισμό καί δύναμη, νά βλέπουμε τίς κινήσεις καί τοῦ σώματός μας καί τῆς ψυχῆς μας ἤρεμα· καί νά συγκρατοῦμε τόν ἑαυτό μας νά μή προχωρεῖ σέ λάθος ἐπιλογές καί πράξεις.

Ὁ Θεός μᾶς δίνει ὄπλα. Τά ὄπλα δέν τά παίρνουμε γιά νά τά βάλουμε σέ μιά προθήκη· ἀλλά γιά νά τά κρατοῦμε καί νά πολεμοῦμε! Καί ὅσο ὁ ἄνθρωπος πολεμᾶει, τόσο πιό πολύ καταλαβαίνει, ὅτι ἔχει δυνάμεις πιό μεγάλες ἀπό ὅ,τι φανταζόταν!

Καί αὐτός εἶναι ὁ λόγος, πού κάν εἰ τόν Θεό καί ἐπιτρέπει νά μᾶς ἔρχονται πειρασμοί: γιά νά καταλάβουμε, ἐμεῖς, μέ τόν ἀγώνα μας, τί χάρη καί δύναμη μᾶς ἔχει δώσει· καί ὁ διάβολος νά καταλάβει, πόσο ἐγίναμε μέ τά ὄπλα τοῦ Θεοῦ δυνατοί, καί

νά φύγει από κοντά μας καταντροπιασμένος.

Ἔτσι λοιπόν καί σύ. Ὅταν αἰσθάνεσαι ὁποιοδήποτε πειρασμό, ξέρε το ὅτι ἀπό τόν διάβολο ἔρχεται · καί μή φοβᾶσαι. Καί θά τό ἰδεῖς, ὅτι ὄχι μόνο δέν θά καταντήσεις τοῦ χεριοῦ του, «εὐχείρωτος», ἀλλά θά τόν κάμεις ρεζίλι καί θέατρο!..

(Εἰς τό κατά Ματθαῖον Ὁμιλία 13, α', P.G. 57, 207-209, ἐπιλογές)

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΘΕΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΠΟΝΟ;

Όταν οί άνθρωποι υποφέρουν, αναρωτιούνται και λένε: Άραγε ο Θεός ξέρει τί σημαίνει πόνος; Έχει μείνει ποτέ νηστικός; Δίψασε ποτέ; Βρέθηκε ποτέ σέ νοσοκομείο; Έξευτελίστηκε ποτέ; Χλευάστηκε; Ήταν ποτέ εξόριστος; Μπήκε ποτέ σέ φυλακή; Συκοφαντήθηκε;...

Άπαντάμε: Ναί! Ναί! Όταν έγινε άνθρωπος. Καί πόνεσε. Καί υπέφερε. Καί τόν κακομεταχειρίστηκαν!

Ο Χριστός υπέφερε γιά μᾶς, καί σωματικά καί ψυχικά! Μετέφερε στόν ἑαυτό Του τίς ἀθένειες καί τίς ἁμαρτίες μας. Πῶς;

Γιά παράδειγμα: Ένας ζωγραφικός πίνακας παρουσιάζει ἕνα ἀγόρι νά κουβαλάει στήν πλάτη του ἕνα ἄλλο μικρότερό του. Καί σάν νά ἀπευθύνεται στόν θεατή, λέει: «Δέν εἶναι βάρος. Εἶναι ὁ ἀδελφός μου!». Μεταφέρω σημαίνει φορτώνομαι ἐπάνω στόν ἑαυτό μου ξένο βάρος, τοῦ ἄλλου, τόν ἄλλο! Τό ἴδιο ἔκαμε καί ὁ Χριστός.

Άν θελήσουμε νά συγκεντρώσουμε ὅλα τά κακά τοῦ κόσμου θά μπορούσαμε νά τά συνοψίσουμε σέ τρία:

- τόν σωματικό πόνο·
- τόν διανοητικό·
- καί τόν ἠθικό- τήν ἐνοχή.

Σωματικός πόνος εἶναι οί ἀσθένειες. Άν ἡ ἀρρώστεια (ὅπως καί ὁ θάνατος) εἶναι συνέπεια τῆς ἁμαρτίας, καί ἀφοῦ ὁ Κύριος δέν ἀρρώστησε ποτέ, τότε, πῶς πῆρε ἐπάνω Του ὅλες τίς ἀσθένειές μας;

Όταν τά μικρά παιδιά ἀρρωσταίνουν ἡ μητέρας τους πονάει καί υποφέρει πολύ περισσότερο. Άν μπορούσε, θά δεχόταν μέ λαχτάρα νά ἔπαιρνε τήν θέση τους, παρά νά τά βλέπει νά υποφέρουν. Γιατί καταλαβαίνει τί σημαίνει πόνος.

Καί ὁ Κύριος, ὅταν πλησίαζε τόν κωφό, τόν λεπρό, τόν παράλυτο, τόν τυφλό, τούς συμπονοῦσε τόσο, ὥστε νά μᾶς λέει τό εὐαγγέλιο πῶς, ὅταν τούς θεράπευε, ἔβγαζε καί ἕνα βαθύ ἀναστεναγμό! Ένα ἀναστεναγμό πού δήλωνε τόν ἐσωτερικό

πόνου τῆς καρδιάς Του. Συμπονοῦσε, γιατί ἤξερε τί σημαίνει πόνος, γιατί τόν δοκίμασε ὁ Ἴδιος στήν πιό σκληρή του μορφή!

Ἔνας μελετητής τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ γράφει:

• Ὃταν ὁ Ἰησοῦς θεράπευε τόν τυφλό, ἔνωθε τό δράμα τῆς τύφλωσης τόσο, ὅσο καί ὁ Ὅμηρος, ὁ διάσημος ποιητής .

• Καί ὅταν θεράπευε τόν κωφό, ἔνωθε τό δράμα τῆς κώφωσης τόσο, ὅσο καί ὁ Μπετόβεν, ὁ μέγας μουσικός.

Οἱ διανοητικές ἀσθένειες δέν εἶναι μόνο ἡ διανοητική καθυστέρηση. Εἶναι καί ἐκεῖνες πού δέν ὑπολογίζουμε: ἡ ἀμφιβολία, ἡ ἀθεΐα, ἡ βαθιά αἴσθηση μοναξιάς, ἡ ἀπώλεια πίστεως, ἡ ἀπελπισία. Οἱ ἄνθρωποι πού ζοῦν αὐτές τίς καταστάσεις ὑποφέρουν. Ὑποφέρουν ἐσωτερικά. Ἡμέρα μέ τήν ἡμέρα φθείρονται, γιατί συνέχεια βρίσκονται σέ μία ἐσωτερική διαμάχη καί ἀγωνία.

Γι' αὐτούς τούς ἀνθρώπους, ὁ Ἰησοῦς ἐπάνω στόν σταυρό φώναξε καί εἶπε: «Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μέ ἐγκατέλειψες; Γιατί; Γιατί; Γιατί;». Τήν στιγμή ἐκείνη, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, ἔπαιρνε ἐπάνω Του ὅλα τά ἐρωτήματα. Ὅλα τά «γιατί» πού ἔχουν εἰπωθεῖ ἢ θά εἰπωθοῦν, ἀπό τήν ἀρχή τοῦ κόσμου μέχρι καί τήν συντέλεια.

Οἱ ἠθικές ἀσθένειες. Δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος πού, ἀργά ἢ γρήγορα, νά μήν νοιώθει ὅτι τόν κατατρῶγει ἡ συνείδηση του! Πού, σάν ἄλλος "σκορπιός", τόν τσιμπάει, καί τοῦ ὑπενθυμίζει τήν "ἀμαρτία" του! Τήν ἐνοχή του! Ἀπέναντι, ὄχι τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά τοῦ Θεοῦ.

Ὅλοι εἴμαστε ἐνοχοί ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὅλοι, ἔχομε ἕνα χρέος πού ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα μαζί δέν μπορεῖ νά ξεχρεώσει. Καί ἐνῶ εἴμαστε ἄξιοι θανάτου, ἔρχεται ὁ Χριστός καί παίρνει τήν τιμωρία ἐπάνω Του. Ἄντί νά τιμωρήσει τόν ἐνοχο τιμωρεῖ τόν ἑαυτό Του. Στόν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ δέχεται νά ξεσπάσει ἐπάνω Του ὅλη ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἀγωνία - τό ἄγχος, αὐτῆς τῆς ἐν οχῆς σέ ἕναν ἀθῶο εἶναι τόσο μεγάλη, πού μᾶς λέει τό εὐαγγέλιο "ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι", δηλ. «σταμάτησε» τό μυαλό Του! Μέ ἀποτέλεσμα νά σπάσουν τά αἱμοφόρα ἀγγεῖα καί σταγόνες αἵματος νά τρέχουν ἀπό τό σῶμα Του καί νά ποτίζουν τήν γῆ!

Πῶς, ὁ ἀθάνατος Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐπωμίζεται τὴν ἐνοχὴν ὀλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος;

Στὸν Β' Παγκοσμίῳ Πολέμῳ, οἱ Ἰάπωνες, εἶχαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψήν τους μίαν ὁμάδα φυλακισμένων σὲ καταναγκαστικά ἔργα. Ὄταν τελείωσαν τὴν ἐργασία, οἱ Ἰάπωνες παρατήρησαν ὅτι ἓνα φτυάρι ἔλλειπε. Προεῖδοποιήσαν πῶς ἂν μέσα σὲ δέκα λεπτά δὲν βρεθῆι τὸ φτυάρι, δέκα ἄτομα θὰ ἐκτελεστοῦν. Πέρασαν τρία λεπτά καὶ κανένας δὲν εἶχε ὁμολογήσει τὴν πράξιν. Τότε, ἓνας ἄνδρας ἔκανε ἓνα βῆμα μπροστά. Τὸν ξυλοκόπησαν μέχρι θανάτου. Ἐπιστρέφοντας σὲ τὸ στρατόπεδο ὅλα τὰ φτυάρια βρέθηκαν στὴν θέσιν τους! Ὁ ἄντρας αὐτός πῆρε ἐπάνω του τὴν κατηγορίαν τῆς κλοπῆς, γιὰ νὰ σώσει τοὺς ἄλλους. Αὐτὸ ἔκανε καὶ ὁ Κύριός μας ἐπάνω σὲ τὸ σταυρό. Μετέφερε ἐπάνω Του ὅλα τὰ βάσανά μας, ὅλες τὶς ἀσθένειές μας, ὥστε ἐμεῖς σήμερον νὰ μὴν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ λέμε ὅτι, δὲν ξέρει τί θὰ πεῖ πόνος!

Καὶ κουβαλώντας ὅλον αὐτὸν τὸν πόνο μέχρι τὴν Ἀνάστασιν, μᾶς ἔδωσε τὸ μήνυμα τῆς ἐλπίδας καὶ τῆς ὑπομονῆς.

Ἀρχιμ. Α.Μ.

Μήπως κολλάμε;

Κάποια φορά, ένας νεαρός πλησίασε τόν Χριστό και τόν ἐρώτησε: «Τί καλό νά κάνω γιά νά κληρονομήσω τήν αἰώνια ζωή;» Καί ὁ Κύριος τοῦ ὑπέδειξε τήν τήρηση τῶν δέκα ἐντολῶν. Τότε ὁ νεαρός ὁμολόγησε ὅτι «ὅλα αὐτά τά ἐτήρησε ἀπό παιδάκι». Καί συνέχισε: «τί μου λείπει ἀκόμη;». Καί ὁ Κύριος τοῦ ἔδειξε τότε τήν τελειότητα: «πούλησε τά ὑπάρχοντά σου καί ἔλα νά μέ ἀκολουθήσεις (δηλ. νά γίνεις ἀπόστολος)». Ὁ νεαρός ἔγινε περίλυπος καί ἀνεχώρησε. Γιατί ἦταν πάρα πολύ πλούσιος (Λουκ. 18, 18-27).

Εἶναι ἐκπληκτικό τό πῶς ἕνας τόσο ἐνάρετος ἄνθρωπος εἶχε τέτοια ἰσχυρή προσκόληση (=«κόλλημα») στό πλούτη του (καί στίς ἀνέσεις πού τοῦ πρόσφεραν!) Πόσο περισσότερο κινδυνεύουμε νά «κολλήσουμε» ἐμεῖς (καί κολλάμε!) στίς ἀδυναμίες μας καί στό πάθη μας!

Ἔτσι, κάποιος κολλάει στό χρήματα καί μέ πονηριά προσπαθεῖ νά μαζέψει χρήματα πού δέν τοῦ ἀνήκουν. Ἄλλος κολλάει στή φιληδονία καί ἀφήνει ἀχαλίνωτα τά μάτια καί τή φαντασία του. Ἐνας ἄλλος κολλάει στή γνώμη πού ἔχουν οἱ ἄνθρωποι γι' αὐτόν καί προσπαθεῖ νά διατηρεῖ ψεύτικη βιτρίνα καλοῦ καί ἀξιοπρεποῦς ἀνθρώπου. Ἄλλος κολλάει στή λαίμαργία καί τρέμει νά κρατήσῃ λίγη νηστεία. Τέλος πάντων, σέ κάτι μπορεῖ νά κολλήσῃ ὁ καθένας μας!

Ὁ διάβολος μᾶς ἔλκει μακριά ἀπό τόν Χριστό χρησιμοποιώντας ὡς δόλωμα τήν ὅποιαδήποτε ἀδυναμία μας. Καί ἔτσι δέν μπορούμε νά ζήσουμε μέ τήν ἐλευθερία καί ἄνεση πού χαρίζει ὁ Χριστός.

Ἡ παγίδα, στήν ὁποία πέφτουμε συχνά, εἶναι νά συγκρίνουμε τόν ἑαυτό μας μέ τούς πολύ χειρότερους ἀπό μᾶς! Καί ἔτσι, λέμε: Δέν σκότωσα· δέν ἔκλεψα· δέν εἶμαι διεφθαρμένος ἄνθρωπος! Ὅποτε συμβιβάζομαστε, κάνοντας ὅ,τι λιγότερο μπορούμε γιά τήν διόρθωσή μας. Τό σωστό εἶναι νά συγκρίνουμε τόν ἑαυτό μας μέ τούς ἁγίους! Καί τότε νά ψάχνουμε νά βροῦμε τί μᾶς λείπει γιά νά γνωρίσουμε καί νά τηρήσουμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ στή ζωή μας. Αφοῦ λοιπόν τό

καταφέρουμε αυτό, μέ ταπείνωση, ύπομονή καί έπιμονή
ζητάμε από τόν Χριστό νά μάς έλευθερώσει από όλα τά δεσμά
τῶν άμαρτιῶν μας.

Άρχιμ. Ι. Ν.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΛΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ;

Η οικονομική κρίση πού αντιμετωπίζουμε από πού προέρχεται; Και πώς θά τήν αντιμετωπίσουμε;

Πρόβλημα πού μᾶς ἀπασχολεῖ ὅλους. Καί στήν ἀγωνία μας νά τό αντιμετωπίσουμε, ζητᾶμε λύσεις ἀπό παντοῦ. Ἄλλωστε, ὁ καθένας –ειδικός ἤ μή- ἔχει κάτι νά προτείνει. Ἀκούσαμε τούς πολιτικούς· ἀκούσαμε τούς οικονομολόγους· ἀκούσαμε τούς ἀνθρώπους τῆς ἀγορᾶς καί τῆς καθημερινότητας.

Υπάρχει κάποιος ἄλλος πού θά μπορούσε κάτι νά πει; Ξεχάσαμε κανέναν;

Ναί. Ξεχάσαμε τόν Χριστό!

Ὁ λόγος του, θησαυρισμένος στό εὐαγγέλιο, εἶναι ἀλήθεια. Καί μᾶς βοηθᾶ νά κατανοήσουμε τήν οὐσία τοῦ προβλήματος καί νά βροῦμε τή λύση του.

Ἴσως θυμόμαστε τήν περικοπή πού ἀναφέρεται στούς πειρασμούς τοῦ Κυρίου στήν ἔρημο.

Ποιός ἦταν ὁ πρῶτος πειρασμός;

Ὁ Χριστός, ἀφοῦ νήστευσε σαράντα μέρες, πείνασε.

Τότε πλησίασε «ὁ πειράζων» καί πάνω-κάτω τοῦ εἶπε:

-Τί κατάφερες μέ τό νά δίνεις προτεραιότητα στά πνευματικά καί στό λόγο τοῦ Θεοῦ; Νά τώρα πεινᾶς. Καταλαβαίνεις λοιπόν, ὅτι ἐκεῖνο πού μετρᾶ δέν εἶναι ἡ ψυχή ἀλλά τό στομάχι. Καλά τά λόγια γιά τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καλύτερο τό ψωμί. Χωρίς αὐτό δέν «στέκεσαι στά πόδια σου». Τό πρόβλημα εἶναι ἡ πείνα. Ἄν αὐτό δέν λυθῇ, ἄδικα κουράζεσαι. Καί μιά καί ἔτσι ἔχουν τά πράγματα, λογικό δέν εἶναι; Θεός, αἰώνια ζωή καί ψυχή εἶναι «μεγέθη» χωρίς ιδιαίτερη σημασία. Ἄφησε λοιπόν τά πνευματικά καί κάνε τίς πέτρες ψωμιά. Νά φάει ὁ κόσμος.

Ἡ ἀπάντηση τοῦ Κυρίου στή δαιμονική ὑποβολή, π οὐ ἔχει τόση πέραση στίς μέρες μας, δόθηκε ἀπό τήν Ἁγία Γραφή.

-Ὁ ἄνθρωπος, δέν ζεῖ **μόνο** μέ τό ψωμί, μέ τό γεμάτο στομάχι καί τήν γεμάτη τσέπη, ἀλλά μέ τόν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Πράγμα πού σημαίνει:

Ἄν ὑποβαθμίσουμε τήν σημασία τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στή ζωή μας, τίποτε δέν θά πάει καλά. Ἄς φτειάξουμε ἐξοχικά καί ἐργοστάσια· ἄς γεμίσουν τά πορτοφόλια· ἄς ἔχουμε τήν πιό προηγμένη τεχνολογία. Ἄν δέν θεραπευθεῖ ἡ καρδιά ἀπό τήν ἀπληστία, τόν ἐγωισμό, τήν φιληδονία καί τά ἄλλα πάθη πού μᾶς ὑποδουλώνουν, δέν θά μπορέσουμε νά ζήσουμε ἀληθινά.

Φυσικά, παράλληλα μέ αὐτόν τόν ἀγώνα θά πρέπει νά φροντίσουμε καί γιά τίς ὑλικές-ἐπίγειες ἀνάγκες μας. Πού εἶναι –πολλές φορές– ἀφόρητα πιεστικές! Ἀλλά, ἔχουμε τήν ἐλπίδα μας στόν Κύριο. Καί προσπαθοῦμε, ὅταν μποροῦμε, νά βοηθᾶμε, ὑλικά καί πνευματικά, τούς ἔχοντες ἀνάγκη. Καί ἔτσι ἐκπληρώνουμε τήν ἐντολή τῆς ἀγάπης.

Ἄν, λοιπόν, ὁ Θεός καί ὁ λόγος του πάρουν τήν πρώτη θέση στή ζωή μας, τότε ἡ καρδιά μας θά εἶναι πλούσια. Ὅχι σέ πρόσκαιρα πλούτη, ἀλλά σέ ἀφθαρτους θησαυρούς, καρπούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, ἐλπίδα, μακροθυμία, ἐμπιστοσύνη στό Θεό, κατανόηση στό συνάνθρωπο.

Καί τότε ἀκόμα καί φτωχοί, θά πλουτίζουμε πολλούς!

Ἀρχιμ. Ν. Κομπ.